

ILLUSTRATOR

Grunder

DOCENDO

I denna bok har vi använt svensk version av Illustrator installerad på Windows. Arbetar du på Mac kan det se lite annorlunda ut hos dig:

- Filhanteringen skiljer sig mellan Mac och pc.
- Tangenten **Kommando** används i stället för tangenten **Ctrl**.
- Tangenten **Ctrl** används i stället för att högerklicka.
- Programinställningar finns på menyn **Illustrator** i stället för menyn **Redigera**.

Till boken medföljer ett antal övningsfiler som du hämtar från vår webbplats:

1. Visa webbplatsen **docendo.se**.
2. Sök efter artikelnumret **3110** och klicka på titeln **Illustrator Grunder**.
3. Klicka på filen **3110.zip** under rubriken **Övningsfiler** för att hämta filen.
4. Kopiera eller extrahera filen till en egen mapp och placera den på lämplig plats på din dator.

Copyright © Docendo AB

Det är förbjudet att kopiera bilder och text i denna bok genom att trycka, fotokopiera, skanna eller på annat sätt mångfaldiga enligt upphovsrättslagen.

Våra böcker och tillhörande produkter är noggrant kontrollerade, men det är ändå möjligt att fel kan förekomma. Vi tar gärna emot förbättringsförslag.

Produkt- och producentnamnen som används i boken är ägarens varumärken eller registrerade varumärken.

Tryckeri: Lenanders Grafiska, Sverige 2021

Första upplagan, första tryckningen

ISBN: 978-91-7531-142-5

Artikelnummer: 3110

Författare: Eva Ansell

Omslag: Docendo AB

Bild på omslaget: © Adobe Stock

Innehållsförteckning

I Introduktion till Illustrator	5	Redigera objekt	37
Hemskärmen	5	Isoleringsläget	37
Arbetsytan.....	6	Flytta objekt	38
Växla arbetsyta.....	7	Kopiera objekt.....	38
Paneler	7	Ändra storlek på objekt.....	38
Verktygspanelen.....	8	Ritytor.....	39
Kontrollpanelen.....	8	Skapa flera ritytor	40
Anpassa arbetsytan.....	9	Ändra storlek och placering.....	41
Kortkommandon	9	Extra övningar.....	42
Inställningar.....	10	4 Omforma och hantera objekt	43
Färger.....	12	Justera och fördela objekt.....	43
Färgmodeller.....	12	Justera objekt	44
Tryckfärger	13	Fördela objekt.....	44
Vektorgrafik och pixelgrafik.....	14	Nyckelobjekt	45
Vektorgrafik.....	14	Smarta stödlinjer	45
Pixelgrafik	14	Stödraster	46
Vektorer, objekt och banor	15	Gruppera objekt	47
Bézierkurvor	15	Ordna objekt	47
2 Hantera dokument	16	Omforma objekt	49
Nytt dokument	16	Ändra storlek på objekt.....	49
Ritytor	18	Rotera, vända och skeva objekt.....	50
Rita enkla former.....	19	Ändra form	53
Spara dokument	20	Omforma banor	54
Öppna dokument.....	21	Extra övningar.....	56
Zooma in och ut.....	22	5 Formatera objekt	57
Flytta inom teckningen	23	Färger.....	57
Linjaler, stödlinjer och stödraster	23	Panelen Färgrutor.....	57
Använda linjaler.....	23	Bibliotek för färgrutor	59
Skapa stödlinjer	24	Panelen Färg	59
Smarta stödlinjer	26	Färgväljaren.....	60
Stödraster	27	Hämta färg med pipetten.....	61
3 Rita objekt	29	Lägga till färgrutor	61
Rita geometriska former	29	Linjer.....	62
Rektanglar och kvadrater	29	Linjebredd, ändpunkt och hörn	62
Ellipser och cirklar	31	Linjetyp	63
Polygoner.....	31	Breddverkyget	65
Stjärnor	32	Fyllningar	67
Rita linjesegment.....	32	Ändra fyllningsfärger	67
Linjer.....	33	Opacitet.....	68
Bågar	33	Mönster.....	69
Spiraler.....	34	Kopiera formatering	70
Markera objekt	35		
Markeringsverkyget	35		
Direktmarkeringsverkyget	36		
Gruppmarkeringsverkyget	36		

Övertoningar	71
Redigera övertoning	71
Övertoningsbearbetaren	72
Tona flera objekt.....	74
Spara egen övertoning.....	75
Extra övningar.....	76

6 Arbeta med banor 77

Skapa banor	77
Banans komponenter	77
Rita raka linjer med ritstiftet	78
Rita kurvor med ritstiftet.....	78
Rita på fri hand med pennan.....	82
Justera banor.....	83
Lägga till fästpunkter	83
Ta bort fästpunkter.....	84
Växla mellan mjuka och hårda fästpunkter	86
Jämna ut banor.....	87
Förenkla banor.....	87
Radera, dela och förena banor.....	88
Radera banor	88
Dela en bana med suddgummit	88
Radera del av bana med bansuddgummit.....	89
Dela en bana med saxen.....	90
Förenka banor	91
Banhanteraren	92
Extra övningar.....	93

7 Symboler och penseln 94

Infoga symboler	94
Symbolbibliotek	95
Skapa symboluppsättningar.....	96
Inställningar för symboler.....	97
Hantera symboler och uppsättningar.....	97
Flytta symboler	97
Ändra storlek på symboler	98
Snurra symboler.....	99
Tona och genomlys symboler	100
Styla symboler	101
Redigera symboler	103
Skapa egna symboler.....	105
Måla med penseln.....	106
Anpassa penseldraget.....	107
Använda penseln på objekt.....	108
Extra övningar.....	109

8 Texter 110

Skriva texter.....	110
Punkttext.....	111
Stycketext	112
Text i figur	113
Redigera texter.....	113
Ändra storlek på textramar.....	114
Formatera texter	115
Formatera tecken	115
Formatera stycken	117
Formatera text i figur.....	118
Teckenfärg	118
Text längs bana	119
Flytta text efter bana	119
Skapa textkonturer.....	120
Extra övningar.....	120

9 Effekter och lager..... 122

Grafikformat	122
Bibliotek för grafikformat	123
Använda grafikformat på texter.....	124
Anpassa grafikformat	124
Effekter	126
Redigera effekter.....	126
Montera foton.....	127
Bildkalkering.....	128
Lager	129
Visa/dölja lager	130
Skapa nytt lager	130
Hantera lager.....	131
Lägga till textlager.....	133
Ta bort lager	133
Extra övningar.....	134

10 Skriva ut och exportera..... 135

Skriva ut.....	135
Spara dokument i andra format.....	137
Filformat.....	137
Spara som PDF.....	137
Exportera dokument.....	139
Extra övningar.....	140

Sakregister 141

4 Omforma och hantera objekt

Justera och fördela objekt	43	Omforma objekt	49
Gruppera objekt	47	Extra övningar	56
Ordna objekt.	47		

Justera och fördela objekt

Du kan placera objekt i förhållande till varandra, till exempel justera dem mot vänster eller övre kanten, eller fördela avståndet mellan dem. Du måste markera minst två objekt för att kunna justera objekt i förhållande till varandra och minst tre objekt för att kunna fördela avståndet. Om du bara markerar ett objekt och justerar det, kommer det att justeras i förhållande till ritytan.

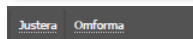
När du justerar och fördelar objekt använder du alternativen under **Justera** på panelen Egenskaper, panelen **Justera** (välj **Fönster**, **Justera**) eller alternativen på kontrollpanelen.

Du kan även ta hjälp av de smarta stödlinjerna för att justera och fördela objekten.

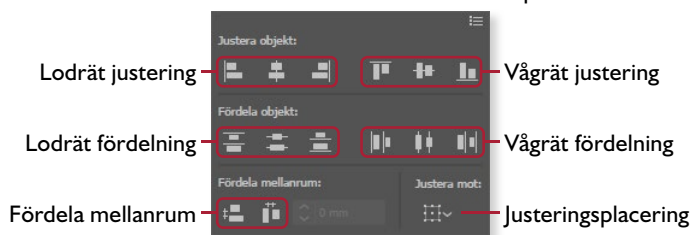

I panelen Egenskaper klickar du på Fler alternativ för att visa hela panelen.

Kontrollpanelen

Om alternativen inte visas direkt på kontrollpanelen klickar du på Justera för att visa panelen.

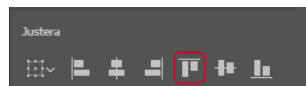

När du väljer att justera eller fördela objekt sker det med utgångspunkt från objektens kanter eller fästpunkter. Du kan även välja att justera mot ritytan eller mot ett nyckelobjekt som du själv väljer, vilket vi strax kommer att titta på.

Justera objekt

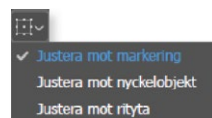
Vi ska börja med att titta på hur du justerar objekt i förhållande till varandra.

1. Öppna övningsdokumentet **Blommor** och markera de fyra texterna högst upp (håll ner **Skift** och klicka på dem).
2. Visa panelen Egenskaper och klicka på **Lodrät justering i överkant** under rubriken **Justera**. Texterna placeras nu på samma rad.
3. Markera de fyra blommorna och klicka på **Lodrät mittenjustering**.
4. Markera första texten och första blomman och klicka på **Vågrät mittenjustering**.
5. Gör på samma sätt för att justera texterna över respektive blomma.

Justera mot

När du har markerat minst två objekt justeras de som standard i förhållande till varandra. Vill du justera flera markerade objekt mot ritytan väljer du detta i listan **Justera mot**.

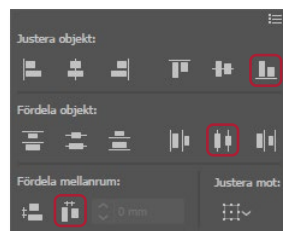

Om du bara har markerat ett objekt kommer det automatiskt att justeras mot ritytan när du klickar på något av justeringsalternativen.

Fördela objekt

På samma sätt som du justerar objekt kan du också fördela avståndet mellan dem.

1. Markera de fyra färgade rektanglarna i dokumentet **Blommor**.
2. Klicka på **Lodrät justering i nederkant**.
3. Visa hela panelen och klicka på **Vågrät mittenfördelning** för att fördela avståndet mellan objekten i förhållande till deras mittenpunkter. Eftersom rektanglarna har olika storlekar blir avstånden mellan dem olika.
4. Klicka i stället på **Vågrät mellanrumsfördelning** för att få ett jämnt avstånd mellan objekten.

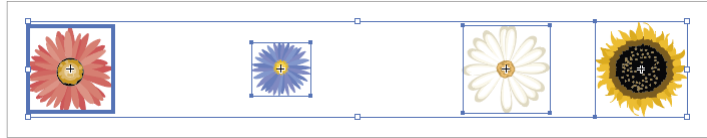

Nyckelobjekt

Vill du själv bestämma vilket objekt som ska styra justeringen eller fördelningen väljer du ett nyckelobjekt genom att klicka på det en extra gång.

1. Markera de fyra blommorna igen.
2. Klicka en extra gång på första blomman för att välja den som nyckelobjekt.

Objektet som har en tjock blå markeringsram är ett nyckelobjekt som styr hur de markerade objekten justeras.

3. Klicka på **Lodrät justering i överkant** för att justera alla blommor till samma överkant som nyckelobjektet.

Smarta stömlinjer

När du justerar och fördelar objekten kan du ta hjälp av de smarta stömlinjerna som visas automatiskt.

1. Kontrollera att blommorna fortfarande är markerade och ta reda på vilken blomma som är störst.
2. Avmarkera blommorna och markera den första blomman. Håll ner **Skift** och dra i det nedre högra hörnhandtaget tills den smarta stödlinjen visar att blomman har samma höjd som solrosen.

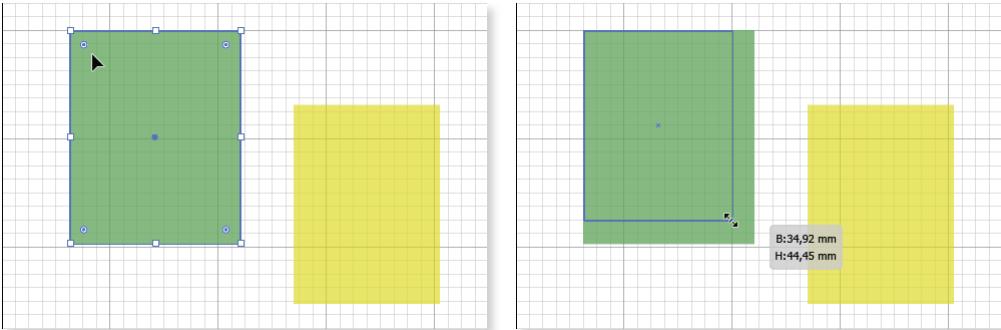
3. Gör på samma sätt för att öka storleken på de två sista blommorna så att alla fyra blommor har samma storlek.
4. Markera de fyra texterna, håll ner **Skift** och tryck på **Nedpil** två gånger för att flytta texterna närmare blommorna. Avmarkera alla objekt.

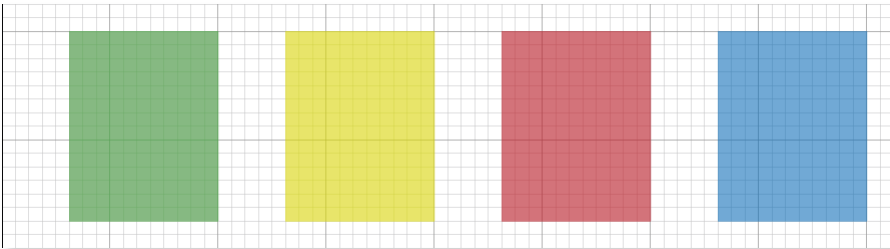
Stödraster

Ett annat sätt att justera objekt och placera dem med jämna mellanrum är att använda stödrastret.

1. Avmarkera alla objekt i dokumentet **Blommor**.
2. Visa panelen Egenskaper och klicka på **Visa stödraster** samt **Fäst mot stödraster**.
3. Dra den gröna rektangeln så att den fäster mot stödrastret enligt exempelbilden nedan.
4. Peka på det nedre högra hörnet och minska rektangelns storlek enligt bilden.

5. Justera placeringen och storleken på resterande rektanglar på samma sätt.

6. Avmarkera alla objekt och klicka på **Dölj stödraster** för att dölja stödrastret.
7. Spara dokumentet och låt det vara öppet.

5 Formatera objekt

Färger	57	Kopiera formatering	70
Linjer	62	Övertoningar	71
Fyllningar	67	Extra övningar	76

Färger

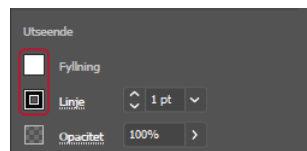
När du ritar ett objekt får det som standard en svart kantlinje och vit fyllning. För att välja andra färger kan du använda någon av färgrutorna som finns på panelen Färgrutor. Du kan även använda panelen Färg eller Färgväljaren och blanda till en egen färg.

Via panelmenyn väljer du det färgläge som ska användas. Om dokumentet ska tryckas väljer du CMYK och om dokumentet ska skrivas ut eller visas på skärmen väljer du RGB. Om det bara ska visas på webben kan du välja Webbsäker RGB.

Panelen Färgrutor

I panelen **Färgrutor** klickar du på en av färgrutorna för att använda den färgen. Du kan spara egna färgrutor i panelen för att enkelt kunna återanvända dem.

När du har markerat ett objekt visas alternativet **Fyllning** och **Linje** i gruppen **Utseende** på panelen Egenskaper. När du klickar på någon av symbolerna visas en panel med färger. Högst upp växlar du mellan att visa panelen Färgrutor och panelen Färg.

Panelen Färgrutor | Panelen Färg

Aktiv fyllningsfärg

Färgrutor

Menyn Bibliotek

Color-temapanelen

Lägg till färger i mitt bibliotek

Menyn Färgruteslag

Via panelmenyn kan du bland annat bestämma hur färgerna ska visas i panelen.

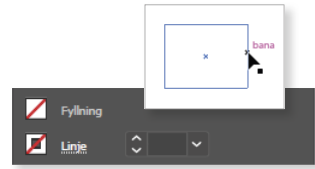
Ta bort färgruta

Nytt färggrupp

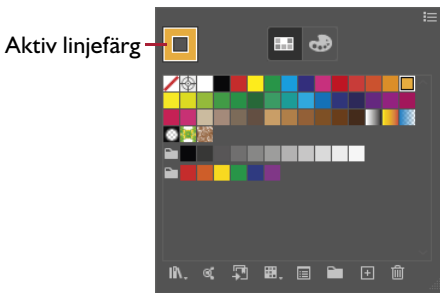
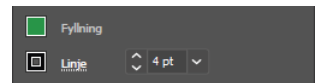
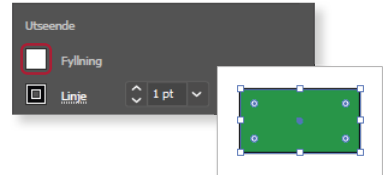
Nytt färggrupp

Alternativ för färgrutor

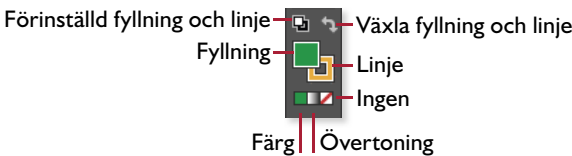
Det är svårt att se objekt som varken har någon fyllningsfärg eller linjefärg. För du muspekaren över ett sådant objekt visas dess bana och du kan markera det. Alternativet **Ingen** visas med ett rött diagonalt streck i färgrutan. Du ser dessutom att linjen inte har någon bredd.

1. Skapa ett nytt tomt dokument och rita en rektangel högst upp.
2. Visa panelen Egenskaper och klicka på symbolen framför **Fyllning** för att visa en panel med fyllningsfärger. Som standard visas panelen Färgrutor.
3. Klicka på den gröna färgrutan i panelen. Dölj panelen genom att klicka utanför den.
4. Visa panelen Egenskaper igen. Klicka på uppåtpilen för att öka linjebreddens till **4 pt** och klicka sedan på symbolen framför **Linje**.
5. Klicka på en orange färg i panelen och stäng panelen. Avmarkera objektet så att du lättare ser att färgen har ändrats på objektets kantlinje.

Vill du inte arbeta via panelen Egenskaper kan du använda kontrollpanelen eller välja **Fönster**, **Färgrutor** för att visa panelen **Färgrutor**. Du kan också använda motsvarande symboler i verktygspanelen.

Här kan du enkelt återgå till standardfärgerna och växla färgerna. För att välja om formateringen ska påverka fyllningen eller linjen klickar du först på önskad symbol så att den placeras överst.

6. Markera rektangeln igen och klicka på **Växla fyllning och linje** i verktygspanelen.

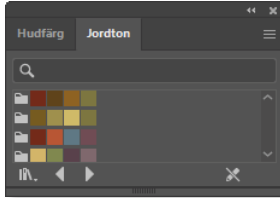
Nu byter färgerna plats både i verktygspanelen och på det markerade objektet.

Bibliotek för färgrutor

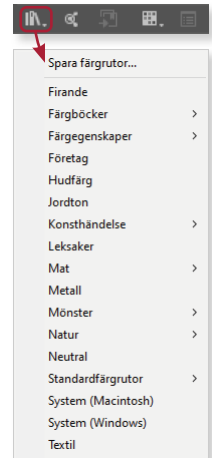
I Illustrator finns en mängd olika fördefinierade färgrutor anpassade för olika kategorier, till exempel hudfärger, jordtoner och metaller.

För att använda en sådan färgruta visar du panelen **Färgrutor** och klickar på **Menyn Bibliotek för färgrutor** längst ner i panelen. På menyn som visas väljer du önskad kategori så visas färgrutorna i en egen panel.

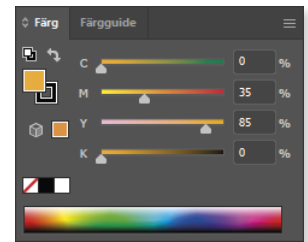
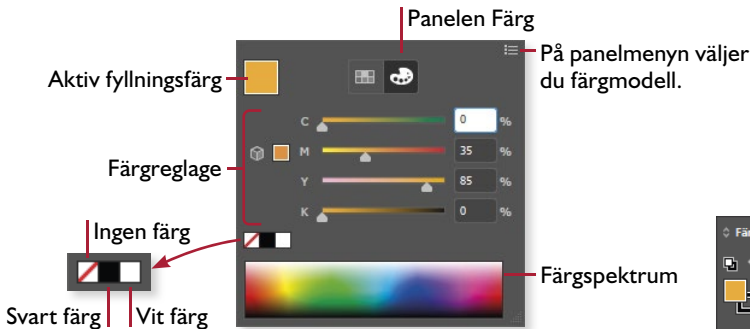
Här har vi valt att visa biblioteken Hudfärg samt Jordton.

Längst ner i panelen kan du välja att visa ett annat bibliotek, eller klicka på pilarna för att läsa in föregående/nästa bibliotek.

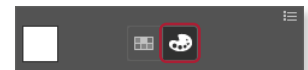
Panelen Färg

Om du inte vill använda en fördefinierad färg kan du välja en egen färg via panelen **Färg**. Du väljer först färg via färgspektrumet längst ner, muspekaren visas då som en pipett, och finjusterar sedan färgen via reglagen.

Du kan även välja färg via panelen **Färg** där du aktiverar fyllnings- eller linjefärg genom att klicka på respektive ruta uppe till vänster i panelen. Den som är aktiv ligger överst.

1. Rita en kvadrat. Kvadraten får automatiskt den fyllningsfärg och kantlinje som är aktiv och visas i verktygspanelen.
2. Klicka på **Förinställd fyllning och linje** i verktygspanelen.
3. Visa panelen Egenskaper och klicka på symbolen framför **Fyllning** för att påverka objektets fyllning. Klicka på **Färg** högst upp för att visa den panelen.

ILLUSTRATOR

Grunder

Illustrator som ingår i Adobe Creative Cloud är ett avancerat ritprogram där du skapar och bearbetar illustrationer. Programmet kan användas för att göra allt från enkla illustrationer till mer omfattande trycksaker som flyers, affischer med mera. Eftersom objekten skapas i form av vektorgrafik kan de användas i alla möjliga storlekar utan att förlora sin bildkvalitet.

I den här boken kommer du att få lära dig grundläggande funktioner i programmet, till exempel hur du arbetar med arbetsytans paneler och skapar ritytor. Du får lära dig att rita olika former, linjesegment och kurvor samt hur du använder färger och fyllningar på objekten. Vi tittar på hur du grupperar och omformar objekt samt hur du justerar objektens banor med hjälp av fästpunkter och riktninglinjer. I boken beskriver vi också hur du lägger till symboler, använder penseln, skriver och formaterar texter samt hur du använder grafikformat, effekter, monterar foton och gör om dem till vektorgrafik. Slutligen tittar vi på hur du arbetar med olika lager och hur du sparar dina teckningar i andra format. Boken kan användas för både pc och Mac.

I boken varvas teoridelar med steg för steg-beskrivningar som är lätta att följa. I de extra övningarna får du arbeta självständigt och pröva dina nyvunna kunskaper. Övningsfilerna till boken laddar du ner utan kostnad från vår webbplats docendo.se.

ISBN 978-91-7531-142-5

9 789175 311425 >

DOCENDO